

Fa
2596

INVESTIGATIONEM FINIVM
DIVINORVM CIRCA RES NATVRALES
NECESSARIAM

ADVERSVS

GARTESIVM Princip. Phil. I. 28. III. 2.

TVETVR,

ET

QVATVOR PHILOSOPHIAE MAGISTRIS
HONORES

MERITO COLLATOS GRATVLATVR

SOCIETAS AMICORVM SVB MODERAMINE

VIRI

EXCELLENTISSIMI,

ABRAHAMI GOTTHELF KAESTNERI,

MATH P. P. E. ACAD. REG. SCIENT. SVEC. ET PRVSS. SOC. REG. SC.

GCETT. ACAD. ET INSTIT. SC. ET ART. BONON. SOCIETT.

LAT. IENENS. TEVTT. LIPS. ET IEN.

SODALIS,

DE SENTENTIIS CONTROVERSIIS DISSERENTIVM

PER

IOANNEM DANIELEM TITIVM A. M.

CONIC. PORVSS.

LIPSIAE D. 8. MART. 1753.

APVD GEORG. GVIL. POUILLARD.

KOEN-FRIED.
UNIVERS.
ZU HALLE

Fa 2536

VIRIS
CLARISSIMIS, DOCTISSIMIS,
M. GVILIELMO ABRAHAMO
T E L L E R O,
LIPSIENSI,
M. FRIDERICO GVILIELMO
S O N N E N K A L B,
ANNAEBERGA MISNICO
M. IOHANNI AVGVSTO
L I N S I O,
FRIBERGENSI
M. CAROLO FRIDERICO
MOECKELIO,
ANNAEBERGA MISNICO.

A 2

VIRI

CLARISSIMI, DOCTISSIMI.

Consulito agimus, atque in praefens facimus, quod
meritis & propensis studiis Vestrīs erga quemque
noscitū debetur. Honores, quibus ornati es̄tis, pro iure ami-
cītiae & consuerudinis, quae nobis Vobiscum arctissima es̄t, ad
nos quoque pertinere intelligimus. Quo magis igitur artibus &
ingenio excellitis, & quo pulchriorem ex hac femente messem
ferre aliquando pates̄tis, eo magis nos recreabit Vesta felicitas,
quam Vos olim summam aſſeptutros, Vesta diligentia & bone-
ſiſſima ad queuis magna admirandi cupiditas sperare jubent.
Sustentamus certe banc spem, Vos meritis & dignitate graues
conſpiciendi, quod quidem breui fore, praeter ardorem Vestrūm

A 3

inde-

Costefi have enormous
endurance from ten hours -
in rebarbit ill. Rob People
a discussion about the
final causes of natural
things.

cf. progr. 2d term in Prof.
lectures p. 206, fig. 15.
Jo. Raji Gloria Dei c. 17
Cf. progr. in last abstr. of
Syst. course in Prof. at State
Episcopal coll., Aug. 1, 1895, and
especially abstr. of Dr. Nelson's
design.

indefessum, Praeceptoris nostri humanitas responderet summaque eruditio, & recentissimum istud exemplum, quo e schola Ihsus & ex bac ipsa, quae inter nos coaluit, societate, prodisse cernimus clarissimum *MVLIVM*, fama, scriptis, eruditione, modo per Germaniam, & plures Europae partes, mox per distas Indiae occidentalis regiones, quas miraculorum diuinorum scrutator, hoc ipso anno, salutarius est, celebratissimum. Quod ad nos attinet, hoc ipsum, quicquid est operis, brevissimi orii, nostrae erga Vos voluntatis, amicitiae item & officii, tessera ram esse volumus, atque omnia Vobis optamus quam felicissima, inter quae hoc vel praecipuum est, ut ex Vestrīs studiis accipiatis eam, quam optatis & meremini voluptatem atque fortunam. Bene nobis & in posterum velitis, rogamus, & persuasum habeatis nunquam tam bene Vobis futurum, quin meliora cupiamus. Valete.

Vtilitatem

tilitatem pariter ac necessitatem Teleologiae
Physicae, qui demonstrare cupiant rerum na-
turalium scriptores, hoc referunt egregiam illam amplifi-
cationem cognitionis naturalis; modum, quo tollit inanem
multorum hominum superstitionem circa res creatas ipsam-
que idolatriam; notitiam officiorum, quae erga Deum, pro-
ximos, ipsaque etiam bruta nobis praestanda tenendaque
sunt: Addunt, scientiam de finibus rerum creatarum in-
seruire omnibus in erudiendo intellectu, circa res na-
turales.

turales et diuinias, in emendanda, et ad virtutes flectenda voluntate, per tot argumenta vbique nos ad id ipsum excitantia; egregiam denique in rebus Oeconomis, publicis et priuatis, vsum praestare, iuuare item Theologos in explicandis naturae mirandis, quorum scriptura S. meminit, et in scrutandis similiter scopis rerum naturalium; Medicos, in causis morborum tectoribus explorandis, tota item Oeconomia animali melius pernoscenda, recte facienda per res naturales medicina et perficienda Semiotica; Iureconsultos denique in decidendis casibus et controuersiis de incantationibus et rebus magicis, et in iure dicundo circa officia et usus rerum naturalium in vita ciuili licitos & illicitos. Quibus interdum alia necessitatis huius praestantissimae doctrinae capita accedunt. Prosigandi per eam sunt capitales nonnulli eruditorum errores, eorum in primis, qui de attributis diuinis peruerse iudicant, & subuertendo Teleologiae argumenta, officia hominis, siue erga Deum, siue erga alios, arcetis admodum cancellis includunt, si eadem tollere omnino non audeant.

Quid

Quid vero dicendum de iis, qui dari fines rerum naturalium plane negant, quorum omnium sere Princeps habetur SPINOZA, qui *Eth. Prop. 36.* omnia in natura necessaria & perfecta statuens, Teleologiam putat naturæ esse contrariam, tollere Dei perfectionem, præsumque inde formari argumentandi modum ignorantiam iudicantis arguentem. His quanquam facilime argumentis haud contemnendis ire obviam possem, me tamen in præsens non mouent, quippe illos rationibus petam, qui non quidem negando fines rerum naturalium, sed improbando eorum scrutinium stultitiam suam prodere haud erubescunt. Horum in numero Cartesius agmen quasi dicit, de quo mireris, quomodo in talem errorem incidere potuerit, ut fines rerum statueret non posse nec debere a nobis inuestigari. Contra quem, cum potissimum stilum vindicem expedire in præsens conatus sum, illius verba, quemadmodum in allegatis locis reperiuntur, oportet adducam; nimirum inquit: *Nullas unquam rationes circa res naturales, a fine, quem Deus aut natura in iis faciendis sibi proposuit, desumemus; quia non tantum nobis debemus arrogare, ut eius consiliorum participes*

nos esse putemus. Hæc alibi repetens, *caueamus*, ait, *ne nimis superbe de nobis sentianus, quod fieret, si fines, quos Deus sibi proposuit in creando vniuerso, ingenii nostri vi comprehendendi posse putaremus.*

Meum iam est probare: 1) Ipsam necessitatem rerumque naturam hocce finium scrutamen requirere, illudque fuisse, finem ferme principem, quem Deus sine dubio in creatione hominis sibi proposuit. 2) Non esse arrogantiam, neque consiliorum Dei inde nos participes futuros, si decenti modo, & quantum nostra interest, fines Dei scrutemur. 3) Cartelium difficile sibi consentire, nonnullaque hinc inde exponere, huic dicto e diametro aduersa. 4) Sententiam illius, si quid veri eidem subest, sine restrictione admitti non posse.

I. Fines Deum, cum mundum crearet, habuisse, nec ii negant, quorum hic aduersarium agere constitui. Interest nosse, an liceat illos, an debeamus scrutari? quod cum alter, quam per rationem mentisque nostræ facultates fieri non possit, quæstio oritur, ipsane ab intellectus essentia, quo a Deo instructi sumus, obligatio quædam ad ipsas res

natu-

naturales indagandas repetenda sit? Diffitendum non est, nec ipse diffitetur Cartesius, hominibus intellectum a Deo tributum esse, vt admiranda eius opera intuerentur, bonitatem ipsius agnoscerent, ad agendas ipsi gratias impellerentur, ac eius amore incenderentur. Quam primum autem homines ad opera naturæ attenti sunt, ad primam illorum caussam ascendunt, & quo circumspectius ad eam accedunt, eo va-
stiorē atque foecundiore cognoscendi materiam offendunt,
vt multo plura ex iis deducere possint, quam in ipso statim
limine ex iis deduci posse videbantur. Nunc potentiae di-
uinæ testes, insignia nunc bonitatis documenta deprehen-
dunt, nunc sapientissimum creatorem cognoscunt, quem omni-
no, oportet, secundum certos & præfixos fines agere.
Deum igitur, qui hominem in summo quasi Naturæ theatro
collocavit, vt vndiquaque, quid fibi profuturum, prospice-
ret, oportuit quoque præuidisse, quod homo fines rerum,
ratione non imperios, iucunditatis pariter ac utilitatis suæ
caussa perquisitus esset. Quod cum præuiderit, cur intel-
lectu donauit hominem? cur facultatem ipsi concessit, quam
sciebat sapientia suæ atque voluntati, de sententia puta

Cartesii, contrariam futuram. Nunc vero cum concesserit, necessitatì scrutinii circa rēs naturales ab homine instituendi magnum aliquod pondus accedit, Deo vel secundum ipsum Cartesium ubique sese sapientissimum exhibente. Deinceps non aliam ob causam homo e manibus creatoris exisse apprehenditur, quam ut intellectu instructus rebus naturalibus vteretur, siam prae iis præstantiam agnoscere, & creatorem admirari venerarie disceret. Intellectus igitur homini datus est, ut res obuias intueatur, atque cognitione grauisimarum & jucundissimarum rerum, quas natura suggestit, maiorem continuo perfectionem sibi paret. Non autem perfectio summa paratur per ea, quae oculis intuemur, quae manibus palpamus. Ad ea progreedi necesse est, quae a sensibus remota sunt & nisi ratiocinando & colligendo non reperiuntur. In quibus fines rerum naturalium vel primo loco ponendi sunt, partim quod iis excellentius atque insignius nihil concipi potest, partim quod amoenitate, quam secum vehunt, intellectum plurimum occupant, difficultate torquent,

Tandem neglecto finium expansione, in rebus naturalibus multa effect nobis presentia sunt, quae filia typalib[us] iuri finitatis facta, esse et excoquata sunt. & sublimitate perficiunt. Ide Leibnitius, ut summus rationis Cuius lego a causa finali, tanquam unico principio, repellens, valde, inquit, enant, qui causam finali cum Cartesio in Physica recipiunt, ambae propter admirationem Divinae sapientie, pulcherrimum nobis principium Hac opinio, quod ant inveniendi causam quaque rerum proprieates, quorum interior rationum tam clare nobis cognita est, ut causa effectibus propriis uti, machinasq[ue] quae conditor ad effectus illos producendos, finiter, sicut obtinendos adhibeat, explicare valcamus. cf. Acta Erudit. a. 1783. p. 106.

Hæc de necessitate huius scrutinii nondum sufficiunt.
 Sunt plura, sunt graviora, quibus conficere Cartesium statuo.
 Ius naturæ est scopus Dei in voluntate hominum. Si fines
 rerum rimari impium, si arrogans est, impium erit & arro-
 gans præcepta naturæ cognoscere, & scire quid faciendum
 sit, quid omittendum. Quem tandem obligaret ius naturæ?
 si nemo relationem erga alios, ut in eorum Societate feli-
 citer viuat, in semet ipso sitam deprehendit. Præterea omnis
 nostra de Deo cognitione, quatenus ratione duce acquiritur,
 manca, mutila, immo nullius plane momenti esset. Quicquid
 enim de attributis ipsius nobis ratione innoteſeit, per naturæ
 opera propter certum scopum producta nobis cognitum est.
 Theologia naturalis maximam partem collabesceret, & revela-
 ta aliquo adminiculo, ne dicam fundamento, orbata esset.
 Naturalistis, Deiftis, & aliis huius furfuris hominibus, em-
 pæctis reliquis liberum esset aduersus optima morum & re-
 ligionis præcepta quævis tentare, & sanctissimis Viris diuino
 lumine collustratis falsissima lans per saecula esse tributa, quod
 interdum majestatem Numinis atque summa ejus attributa
 per miranda naturæ illustrauerunt, probaueruntque. Porro

B 3

nefas

nefas esset, leges motuum scrutari, corporibus mundi tota-
libus, qua ire debeant, viam praescribere, & quorum itus
reditusque perspicere paucissimis datum est, calculo subigere,
& ipsorum a se inuicem aberrationes ad ordinem quemdam re-
ducere.

Vt vero his difficultatibus aliquo modo se extricet,
diuerticula querit Cartesius, affirmando, animæ nostræ na-
turam aliquam cum Deo cognitionem habere, & ab eius in-
telligentia emanationem quandam esse, & diuinæ quasi parti-
culam auræ. Hoc modo ad considerationem cognitionis
diuinæ, & ad suspiciendam eius infinitudinem possimus ad-
duci, & ad eius amorem peruenire. Egregia quidem hæc
sunt, & Philosopho digna. Tantum autem abest, vt amor
ex hac mentis humanæ cum natura Dei cognitione profluens,
facilius adquiratur & minor sit eo, qui a consideratione
scopi diuini in mundo obuii desumitur, vt contra credam
maiorem hoc ipso non dari, neque simpliciorem ad illum
perueniendi viam reperiiri posse. Res enim quæ in natura
occurrunt sentiuntur, & nemo adeo naturam humanam eiuraf-
se putandus est, quin aliquod in illis supremi intellectus vesti-
giūm

gium offendat. Quam ob causam Paulus inuisibilia Dei, cuiusmodi est eius sempiterna potentia atque diuinitas, ex mundi opificio considerare jubet, atque intueri opera naturæ, ut ad pleniorum illius cognitionem perueniamus.

II. Quamvis in eo nobis cum Cartesio facile conuenit, ingenii nostri vi non omnia comprehendendi posse, quæ Deus in creandis rebus sibi proposuit, non tamē sequitur, vt modestum super iis scrutinium arrogantiam spiret atque temeritatem. Namque fines Dei vel perscrutabiles sunt, vel imperscrutabiles. Illos nosse interest humanæ naturæ, nec sapere aliquis potest, quin omnium rerum, quoad permisum est, peruidere caussas efficientes, atque iis connexos scopos a rerum conditore præfixos studeat. Arrogans supra vires se effert. Quare si occulta & penitus abdita Dei consilia non modo rimamur, sed etiam sic tractamus, vt sensu, arrogantiae maculam omnino nobis contrahimus; Enim uero nemo prudens hæc sibi sumet, aut vñquam arcana diuina detegi posse credet. Interim non est temeritas, exercere in iis intellectum, quorum cognitio modo ab industria nostra pendet, & ex ipsa rerum natura facile desumitur.

Hæc

Hæc aduersus Cartesium disputata, pariter quoque aduersus præcipuum illius sectatorem ANTONIVM LE GRAND dicta funto, hoc modo discriminé, quod le Grand ad veritatem magis accessit, & errori suo faciliorem medelam adhiberi sicut. Licet enim *Instit. Philos. de Phys. gen. Cap. 21, n. 1.* neget, homini datum permisum esse scrutari Dei arcana, addit tamen, permisum causas rerum efficientes inuestigare. Huic nullo negotio occurritur: Si scopos scrutari datum non est nec causas efficientes inuestigare datum est. Parum enim discriminis in praesenti casu intercedit causas inter efficientes & fines, propter quos res creatæ sunt. Deus semper idem est, idem vult, & qui ipsum ut primam omnium rerum causam considerat, fines necessario rerum considerare simul debet. Neque junaret Deum, fines, ut consilium condendi mundum cepit, sibi propositos inter arcana repousisse, ut peccent, qui in illorum inuestigationem nimis anxie incumbunt. Egregia sunt, & allegari hic merentur Siracidis verba: esse regum arcana subditis imperscrutabilia, & nefas in eadem temere inuolare; Dei vero arcana non esse talia, neque a quoque subuerti posse, quamvis vel maxime non sint abscondita. Nihil enim, si diuulgantur Deo metuendum est,

est, qui summam sapientiam ostensurus finem suum obtinebit, vbi amplissimum naturae campum hominibus conspiciendum praebet, quos, quæ in explicatione naturae ineſt insatiabilis e cognoscendis rebus voluptas, & ad mundi universi autorem dicit, & ad rerum ibidem existentium fines.

Quod attinet ad illud, quod Cartesius causas ab efficientibus finales seiungit, acuto ipsum telo pugnare sciendum est, vt scholasticorum impetus, finales rerum cauſas cum efficientibus mirifice & vbique locorum confundentium, retunderet. Sermone tamen de rebus naturalibus, & præcipue de habitu earum ad Deum conditorem instituto, nemini virtio vertitur, qui idem ab efficientibus expectat, quod præstaturas sibi finales cauſas crediderat. Sic Deum rerum omnium Autorem agnoscendo, illum, largimur, ad creationem non potuisse non rationibus adduci, quo ipso efficientium cauſarum cum finalibus mira affinitas animaduertitur. Ceterum dixifsem, potius homines in eo temeritatem prodituros, si, stultitia magis an focordia, incertum, creationis scopum scrutari nollent, non aliter ac si hæc, quibus res naturales subfunt, Numinis decreta vilipenderent, siisque curis & negotiis

C

post-

{ magna enim (et cum
melancholie loqar. orat,
de agm. et Geor. Tract.
T. I. p. 353) canfauit, cur
Deus hoc de se letinorū
nobis proposhād. Nam
Ostendimus inde esse Deum
indecoratorem omnium
intelligēndi ei paciendū
esse, agnoscendū ordinem ab
ipso in membris nostris, et
in politica, societate, institu-
tū esse, et prædicta potest
continuantur hunc ordi-
nem —

postponerent.) Interim tamen inficiandum non est, innumera
occurrere, de quibus, quas ob causas a Deo ita nec aliter
facta sunt, dicere non possumus, quorum in scrutinio eo
vsque non est procedendum, vt Dei consiliorum nos partici-
pes fieri debere putemus. Subsistendum est, vbi ratio nos
deficit, bene tamen culta, & continua operatione exercita.

III. Cartesio dixi secum non conuenire, quod quamvis
ex multis locis deducere posse mihi videor, in præsens tamen
non nisi vnum aut alterum excitabo. Nimirum Princ.
Phil. III. 3. quamvis in Ethicis pium esse dicat, omnia a Deo
propter nos facta, vt nempe tanto magis ad agendas ei gra-
tias impellamur, nullo tamen iure, si sententiam suam saluam
vult, addere debuisset, nos omnibvs rebus uti posse ad ingenium
nostrum in iis exerceendum, Deumque ob admiranda eius opera
suspicendum. Quemnam in finem Teleologiae operam damus,
aut quid illa magis nobis præstat, quam quod nobis Deum
omnesque eius proprietates in natura ostendat, & ad laudes
diuinias excitet. Hic supremis ille scopus est, quem in con-
dendo mundo Deus sibi posuit, & quem obseruari in re-
bus naturalibus nunc jubet Cartesius, nunc prohibet. Et

quid

quid tandem aliter innuit his verbis: *non est verisimile res naturales sic propter nos factas, vt nullus alius sit earum visus - - nontamen dubitamus, quin multa existant vel olim extiterint, quæ nunquam ab ullo homine visa & intellecta sunt, nunquamque usum usum illi præbuerunt;* Quid inquam aliter innuit, quam in doctrina de finibus rerum probari, Deum in condendis rebus inanimatis aliud sibi scopum præfixisse, quam usum hominibus ab earum multitudine expectandum? Multo vero luculentiora sunt, quæ Part. I. 24. de scientia perfectissima, ea nempe, quæ est effectuum per causas, disputat. Iubet nimis ex ipsius Dei cognitione rerum ab eo creatarum explicacionem deduci, vt scientiam hanc perfectissimam acquiramus. Ecquid, quæso, nostra hæc sapientissima doctrina aliud facit, quam ut ex cognitione rerum naturalium creatorem, eiusque proprietates, hisque demum cognitis scopum creatoris & voluntatem cognoscere doceat? Quo in loco mirari subit, qui factum est, vt acutissimus alias Philosophus in errorem eiusmodi inciderit, ab Huetio pariter prætermissum, statuerit que, non causas finales sed efficientes rerum creatarum examinare nos debere. Monui supra, in eo casu, in quo

C 2

nunc

nunc versamur, idem penitus esse, an finales rerum caussas
an efficientes indagemus, id quod magis nos in admirationem
rapit, cum Cartesius idem videatur intellexisse, & clarissimis
verbis proposuisse: *Si Deum, ut causam efficientem, considera-
mus, videbimus, quidnam ex iis eius attributis, quorum nos non-
nullam notitiam voluit habere - - - concludendum sit.* | Caeterum,
si quis est, quem haec adhuc morantur, adire iubetur Epist.
8, Part. I. vbi Philosophus de prouidentia Dei, de potentia,
aliisque eius proprietatibus ex immensa vniuersi extensione
cognoscendis verba facit, fundamenta ponens ipsam nostram,
qua in formam redacta est, Teleologiam haudquaque dede-
centia; quorsum merito etiam referri possunt, quæ P. I Epist.
33, 35. de metu mortis per notitiam Physices profligando
& de amore Dei ex solo lumine naturali comparando satis

| Eadem prout in
sententiam Siracides

ait, Cap. XLIII. 36. Deus
omnia fecis, et p[ro]p[ter]a ut
intelligant, dedit sapienti-

am.

IV. Si quid tandem veri subest asserto Cartesii, illud
restringendum est, ad perfectam omnium Dei finium compre-
hensionem, quippe quam, omnino imperscrutabilem, neminem
sanum, opinor, sibi arrogaturum. Et hos quidem inutili stu-
dio rimari nec datum nobis, nec permissum est, neque ad eos

ape-

aperiendos Teleologia nostra physica dicit. Deum enim propter caussas agere Cartesius haud quam inficiatur, quarum illas, quibus detegendis intellectus humanus sufficit inuestigandas, & in vſus, quos singulares praefant, conuertendas esse demonstrauit. Namque harum in scientiis fere omnibus magna habetur ratio, in doctrina præsertim morali & Theologia naturali. Extendendi limites essent, quos mihi arctissimos præscripsi, si post egregios Doctissimorum virorum labores, horum vſuum prolixiorum mentionem iniicerem. Optandum solum esset, vt interdum fastui hominum eo sapienter temeritatis procedenti, vt omnia sui cauſa facta credat, per exactiorem finium explicationem obex poneretur; Quare utrissimum negotio perfunguntur, qui ostendunt, quam multa ferat tellus nostra grama, terras, mineralia cet. a quibus ne minimos quidem vſus capiamus, sed quae potius reliquorum animalium viuiti destinata sunt: Porro nec hominem omnia nosse, quae in remotissimis terræ angulis, & in ipsius visceribus, in supremis ecclie locis, in maribus cet. animalia degunt, & quorum fere quotidie noua genera deteguntur. Horum enim omnium vix vlla, aut exigua tantum conjectura nobis

con-

neg
 efficiens magis in
 Naturam vnde
 exanimis Verbi oportet
 etiam efficiens magis
 homini; ut res creder
 fieri vtiliter. sed vel potius
 prob. indicium servare,
 datum esse.

contingit, quorum tamen causas & fines amplissimos haberi analogia operum diuinorum satis euincit. Secreta videntur, fateor, & captui difficultiora, sed non omnes interdum sensus rationesque effugunt. In ipsa molestia delestant, & suaui voluptate animum demulcent. Gratum est, magnumque quidpiam nosse Regum & Principum arcana; multo igitur maiori voluptate nos perfundunt summa prouidentiae diuinæ arcana, quorum regundæ feliciter reipublicæ vel secretissima nostra consilia non sunt nisi umbra quædam sterilisque imitatio. Teleologia igitur physica, si vñquam ad summum apicem deduci posse videatur, nostris certe temporibus fieri illud posse non vanus auguror. Habemus enim summos Viros & inspiciendarum rerum naturalium peritissimos. Magna nostra est expectatio, si pares illis plures etiamnum habebimus; maior tamen, si habitura posteritas.

Fa 2596

B / G.
Black
White
3/Color
Red
Magenta
Yellow
Cyan
Green
Blue
Inches
Centimetres

INVESTIGATIONEM FINIVM
DIVINORVM CIRCA RES NATVRALES
NECESSARIAM

ADVERSVS
CARTESIVM Princip. Phil. I. 2°. III. 2.
TVETVR,
ET
QVATVOR PHILOSOPHIAE MAGISTRIS
HONORES
MERITO COLLATOS GRATVLATVR
SOCIETAS AMICORVM SVB MODERAMINE
VIRI
EXCELLENTISSIMI,
ABRAHAMI GOTTHELF KAESTNERI,
MATH P. P. E. ACAD. REG. SCIENT. SVEC. ET PRVSS. SOC. REG. SC.
GCETT. ACAD. ET INSTIT. SC. ET ART. BONON. SOCIETT.
LAT. IENENS. TEVTT. LIPS. ET IEN.
SODALIS,
DE SENTENTIIS CONTROVERSIIS DISSERENTIVM
PER
IOANNEM DANIELEM TITIVM A. M.
CONIC. PORVSS.

LIPSIAE D. 8. MART. 1753.

APVD GEORG. GVIL. POUILLARD.

